

Durmuş Hocaoğlu

Siyâsetin Normalleşmesi Üzerine

Yeniçağ, “Analiz”., 31 Ağustos 2007, Cuma., s.08
“Analiz” Sıra No: 563; 2007-078; Ağustos-13

YENİÇAĞ

Şu sıralarda siyâsette *normal gibi görünen ama normal olmayan* birşeyler var; aslına bakılırsa *normal gibi görünen ama normal olmayan* bu durum hiç de yeni değil – siyâsetimiz hayli uzunca bir müddetten beridir böyle; ancak şu ândaki vaziyetin nevi şahsına münhasır husûsiyetleri daha bir farklı. Önce, “siyâsetin normalleşmesi ne demektir” diye soralım; cevap, en azından luğavî mânâdan giderek, “normal üzere işler hâle gelmesi” şeklinde olacaktır. Şu hâlde suâl, “normal siyâset nedir” şekline dönüşmüş olur. Nedir normal siyâset? Önce “normal”in ne demek olduğuna bakalım: Normal, “törelî” demektir; Türk dilinin kökündeki asıl karşılığı budur: Norm’a, standarda, yâni “töre”ye uygun olan. Buna göre, modern siyâsî terminolojide normal, yâni töreye uygun siyâset, Halk’ın, iktidar ve hükûmranlık için tek ve biricik meşrûiyet kaynağı olduğu, iktidarların Halk’ın hür irâdesi ile tâyin ve tesbît edildiği siyâset türü, yâni kısacası “Demokrasi” demektir. Tabî ki bu kadar basit, bu kadar platonik değil; söz gelimi “Halk”ın ne demek olduğu teorik anlamda hâlâ tartışmaya açık bir konu olduğu gibi, “Halk’ın hür irâdesi”nin de anlam çeperi o kadar belirli değil ve kezâ fonksiyonelliği de; hakikat hâlde, “Halk’ın hür irâdesi” en gelişmiş denen demokrasilerde bile hiç de sanıldığı ve romantik demokratların mübâlâğa ettiği gibi ne o kadar hür de ne de o kadar müessîr. Ancak yine de bütün defolarına rağmen, hâlâ, bilinen – “en iyi” değil, çünkü “en iyi” diye birşey yok – en az kötü siyâset türü de demokrasidir. İşte *normal*, yâni *törelî*, yâni *töreye uygun* siyâset bu ve Türkiye’deki problem ise tam da bu noktada zuhur ediyor: Türk siyâsetinde demokrasi töresine uymayan şey, iktidarın da hükûmranlığın izin verildiği ölçüde Halk’a âit olmasından ve kronik bir hastalık olarak, en normal zamanlarda bile, her ân aktif hâlde olmasa bile her ân aktifleşebilecek bir virüs programı gibi, kültürel kodlarımızda ve siyâset töremizde mevcut ve berhayat olmasından ileri geliyor.

Tabiatıyla “töre” kelimesi aynı zamanda teknik bir terim olarak, bir cemiyette, üzerinde mutâbakat oluşmuş an’aneleri, yazılı olmayan, ama yerleşmiş davranış kalıplarını da ifâde ettiğine göre, bir demokrasi töresinin istikrarlı bir şekilde yerleşip çalışabilmesi için gerekli olan – sınıâleşmek gibi - sosyal altyapıların, zihniyetlerin, ve tarihî tecrübenin de ona uygun bir şekilde tekâmül etmiş olması îcap etmektedir; bunun olmadığı yerde, demokrasi dışı siyâset türlerinin kendisi töre oluvmaktadır ve bizim demokrasimizin asıl sıkıntısı da, büyük ölçüde bunlardan neş’et etmektedir.

İmdi: Baharda Cumhurbaşkanlığı seçimi münâsebetiyle başlayan ve git-gide dozu yükselen, seçimlerden sonra muvakkaten ortadan kalkmış gibi görünen siyâsî kriz, sönmüş gibi görünen bir orman yangınının yeniden parlaması gibi, yeniden alevlendi;

vaziyet henüz kontrol altında, veya öyle görünüyor, ancak her ân patlayabilecek sert rûzigârlar, herşeyi kontrol dışına çıkarabilir.

Akıllardaki soru hep aynı: Yeni bir muhtıra veya darbe olur mu? Bu sûtûnu tâkip eden okuyucularım hâtırlayacaktır, birkaç gün önce de yine aynı soruyu sormuş ve “olabileceğini” söylemişim; evet, olabilir – tabî, *olabilir* demek *olmayabilir* de denmektedir -; çünkü Türkiye’nin siyâsî geleneği – yâni töresi – bu soruya ceffel kalem “hayır” diyebilmemize mâni’ oluyor. Olabilir.

Olursa neyi halleder ve Türkiye’ye ne kazandırır?

Hiçbir şeyi halledemeyeceği gibi, Türkiye’ye, ikinci beş yıllık AKP iktidârının kaybettireceklerinden daha fazlasını bile kaybettirir.

★ ★ ★

Zafer insanların basîretini bağlar bâzan; doğrudur. Nitekim, AKP, bugüne kadar zuhur eden krizleri, doğrusu, başarılı bir siyâsî oportünizm örneği sergileyerek iyi yönetti; ancak bence bu defa, zaferine aşırı güven göstererek çok fazla riske girdi ve ülkemizi de yok yere çok fazla gerdi; hiçbir şey olmasa bile, Türkiye’nin real politiğini bu denli gözardı ederek, gücünü göstermek kastıyla Sayın Gül üzerinde bu kadar ısrarcı olmak sûretiyle bu kadar gerilmeye yol açması bir ferâset ve basîret fikdâniyeti timsâli.

